

II. évfolyam 6. szám 1991. június

HÍRMONDÓ

"... az évnek egyik napján... az ország minden városában és falujában könyvnap rendeztessék..." -e gondolat 1927-ben, Supka Gézának, a Literatura című folyóirat főszerkesztőjének javaslatában fogalmazódott meg. Az első Magyar Könyvhét a Magyar Írók Egyesületének rendezésében 1929 májusában jött létre. Azóta hagyománnyá vált, hogy május végén és június elején könyvnapokon, 1952-től "Ünnepi Könyvhéten" szentelünk több figyelmet a könyv és az olvasás szeretetének. Idén ünnepeljük a 62. könyvhétet. Szeretettel várjuk rendezvényeinkre olvasóközönségünket és minden kedves érdeklődőt!

Program:

Június 3. (hétfő) 10.00 író-olvasó találkozó gyermekeknek, vendégünk: Nagy Zoltán mesegyűjtő

16.30 író-olvasó találkozó, vendégünk: Sebeők János író (a Voks Humana Mozgalom megalapítója) Június 4. (kedd) 9.30 B. Horváth István előadóművész műsora gyerekeknek, "Miértek és hogyanok" címmel

Június 7. (péntek) 16.00 író-olvasó találkozó, vendégünk: Ancsel Éva filozófus

Valamennyi rendezvény színhelye a földszinti előadóterem. Ancsel Éva "Bekezdések az emberről", Sebeők János "A lázadó bioszféra" című, könyvhétre megjelent köteteit a találkozók előtt megvásárolhatják az érdeklődők.

NÓGRÁD MEGYE ÚJ SZELLEMI ARCULATÁÉRT

1991. április 5-én tartotta alakuló ülését a NÓGRÁD MEGYEI KÖZGYŰLÉS KÖZOKTATÁSI ÉS MŰVELŐDÉSI BIZOTTSÁGA. A héttagú testület, amely négy megyei képviselőből és három nem közgyűlési tagból áll, az önkormányzat javaslattevő, döntéselőkészítő és ellenőrző szerveként "definiálta" magát.

A Bizottság a működését a megye egészét érintő közoktatási, közgyűjtmenyi, közművelődési és művészeti tevékenység terén, valamint a több

települést érintő ágazati feladatok ellátásában fejt ki. Nézzünk néhány tipikusan a hatáskörébe tartozó, és a közgyűlés által jóváhagyott feladatot!

Elsősorban ide tartozik a megyei fenntartású közoktatási és közművelődési intézmények működésének segítése, költségvetési tervezeteinek véleményezése, prioritások érvényesítése személyi és tárgyi feltételeik biztosítására.

Nem kevésbé fontos és felelősségteljes feladat a megyei intézményvezetői pályázatok minősítése, a kinevezésekre történő javaslatok megtétele, közgyűlés elé terjesztése.

Mindezt szolgálja és alátámasztja a fenti intézmények különböző vizsgálataiban, ellenőrzéseiben való részvétel.

A Bizottság másik fontos működési területe az alap- és középfokú iskolázatással kapcsolatos megyei érdekvéltetés és egyeztetés. Ennek keretében előkészíti, ösztönzi a feladatok ellátásában közreműködő önkormányzatok megállapodásait. Ezek közül néhány konkrétum: tanköteles korú gyermekek beiskolázása, nemzetiségi, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek, különböző fokú értelmi fogyatékosok óvodai és iskolai ellátásának speciális feladatai. De ebbe a körbe tartozik a középfokú iskolákba fel nem vett tanulók átirányítása, a szakoktatási intézmények közötti munkamegosztás koordinálása, az alapfokú zeneoktatás, a felnőttoktatás megyei összehangolása is. Nem kevésbé lényeges teendő, hogy segítsük a pedagógiai intézet és a nevelési tanácsadók, központi műhelyek szolgáltatásainak egységes igénybevitelét a megyében.

Az önkormányzati törvényből fakadó felhatalmazás, hogy a Bizottság hangolja össze a különböző önkormányzati érdekeket és szakmai igényeket a közművelődési, közgyűjtmenyi és művészeti tevékenységgel kapcsolatos jogszabályok végrehajtásában. Itt kell megemlíteni azokat a tradicionális és újszerű feladatokat, amelyek a fesztiválok és egyéb kiemelt programok szervezése, műzeális értékek és törté-

neti iratok védelme, műalkotások elhelyezése, kiállítások rendezése és támogatása terén adódnak.

Mindezeket túl a Bizottság közreműködik a több települést érintő, körzeti jellegű közművelődési szolgáltatások szervezésében, az önkormányzatok közötti koordinációban az előbb felsorolt területeken. Egészében véve elmondható, hogy részt kívánunk venni Nógrád megye új identitásának, szellemi arculatának formálásában, a kultúra régióbeli értékeinek és érdekeinek védelmében.

Ennek értelmében teszünk javaslatot a művelődés közgyűlés általi mecénálásának új, alapítványi formájára, a megye kulturális tradícióinak megőrzése érdekében.

A konkrét döntések előkészítésében a szakmai nyilvánosság és érdekvédelem biztosítására három módszert kívánunk alkalmazni. Egyrészt szakértők meghívását - az állandó meghívott intézményvezetők mellett - a szakterületet érintő kérdésekben. Másrészt szakmai ad hoc bizottságok működtetését.

Harmadrészt pedig külső szakértők véleményének igénybevitelét pl. a különböző pályázatok minősítésére.

Végezetül pedig álljon itt - méltó helyen - a KÖZOKTATÁSI ÉS MŰVELŐDÉSI BIZOTTSÁG névsora:

Bögös Tamás népművelő, a magyarnándori művelődési ház igazgatója

Dr. Marton Tibor fogorvos, megyei főorvos (Salgótarján)

Szilágyi Albert tanár, polgármester (Héhalom)

Dr. Rozgonyi József tanár, középiskolai igazgató (Salgótarján)

a megyei közgyűlés képviselői, valamint

Oroszlánné Mészáros Ágnes könyvtáros, könyvtárigazgató (Balassagyarmat)

Herold László tanár, nyugdíjas gimnáziumi igazgató (Salgótarján) és

Véghseő Tamás tanár, általános iskolai igazgató (Nagyoroszi)

Dr. Rozgonyi József megyei tanácsnok, a bizottság elnöke

JÚNIUS - RÁK HAVA

A június hónap nevének származtatásánál már maguk a rómaiak is zavarban voltak. Egyesek a régi római "Junius"-nemzetség nevéből eredeztették, amelynek leghíresebb tagjai: L. Junius Brutus, a római királyság intézményének megszüntetője, továbbá a két fivér - M. Junius Brutus és D. Junius Brutus - Julius Caesar gyilkosai voltak. Miután ez a Marcus Junius Brutus a naptárt reformáló Caesarnak fia volt, lehetséges, hogy az új kalendáriumban róla nevezték el a június hónapot. Amikor azonban ez a Brutus a saját atyját politikai okból meggyilkolta, akkor őt már nem tartották arra méltónak, hogy az egyik hónap az ő nevét viselje, s ettől fogva Juno istennőről származtatták a hónap nevét. Juno istenszony Mars, Vénus és Jupiter familiájába tartozott, Jupiter nővére és felesége volt, a házasságnak és a születéseknek védőistennője. A hónap jelképe sárgászöld ruhás, repülő ifjú, fején éretlen kalászkoszorúval, jobbában a hónap jegyének, a Ráknak a jelével, baljában a hónap terményeivel teli tál. Ábrázolták árpát sarlózó parasztleány képében is, homlokán lenkoszorúval. A napisten szekereéről aláhulló Phaetón ugyancsak június havát jelképezi. Június régi magyar neve Rák hava. A csillagászati nyár kezdete június 21-e. Ezen a napon a leghosszabb a Nap égen megtett útja, a Ráktérítő magasságában tűz merőlegesen a Földre.

A Nap az északi félgömbön a Rák jegyébe lépve hág a legmagasabbra, a Ráktérítő magasságába, itt megfordul, majd süllyedni kezd az Egyenlítő felé. Az év leghosszabb napját ezért nevezik nyári napfordulónak. A nap-fordulat a gyakorlatban nem a nyár kezdetét jelzi. Mi június 1-jétől számoljuk a nyarat (meteorológiai nyár).

Hajdanán a nyári napforduló a naptári év kiemelkedő ünnepe volt.

ÉVFORDULÓ

MANGA JÁNOS

1906. június 24-én, 85 évvel ezelőtt szüleiét Manga János néprajzkutató. Pályáját szlovákiai magyar pedagógusként kezdte. Népzenei gyűjtőmunkája eredményeként a felvidéki magyar falvak szép dallamvilága már az 1930-as évektől visszacsengett a pozsonyi rádió magyar adásaiban. A Magyar Rádióban több mint 440 ismeretterjesztő előadása hangzott el "Az élő népdal" címmel.

Manga János 1942-ben a budapesti bölcsészkaron doktori címet szerzett, elhagyta a pedagógus pályát, s különböző néprajzi intézményekben dolgozott. 1941-49 között a budapesti Néprajzi Múzeum munkatársa volt, 1949-59 között a balassagyarmati múzeumot igazgatta.

Nógrád megyei tartózkodása idején elsősorban a palóc falvak népi kultúráját vizsgálta. Könyvtárunk helyismereti különgyűjteményének értékes részét alkotják Manga János Nógrád megyei gyűjtőmunkájának olyan eredményei, mint: Ünnepek, szokások az Ipoly mentén (Bp. 1968.), a posthumus munkaként megjelent Varsány (Tanulmányok egy észak-magyarországi falu társadalomrajzához. Bp. 1978.) és az ugyancsak posthumus kiadványként megjelent Palócföld (Bp. 1979.) c. monográfia. Manga János e műveiben a nógrádi palóc nép körében gyűjtött ismereteit tárta föl, sokrétűen bemutatva a palóc házról, a nagycsaládról, a gazdálkodás formáiról, történeti változásairól, a palóc viseletről, szokásokról, hiedelmekről rendelkezésre álló tényeket.

A számára oly kedves palóc környezetet 1960-ban hagyta el, elvállalva a Néprajzi Múzeum főigazgatóhelyettesi megbízatását. Manga János életművében kiemelkedő helyet foglaltak el az alábbi szakterületek: népi diszítőművészet, népzene, a magyar és a szlovák népi kultúra kölcsönhatásának vizsgálata, valamint a népszokások témája.

Munkaszeretetről, 1977. szeptember 2-án bekövetkezett halála után így emlékezett Dömötör Tekla az Ethnographia c. folyóiratban: "Nehéz lenne arra felelni, Manga János e négy kérdéscsoport közül melyiket tartotta legfontosabbnak. Ő maga bizonyára szelíden és kissé ironikusan mosolygott volna e kérdésen (ahogy szokása volt). Hiszen e négy témát egy nagyobb egész részeinek tekintette. Ösvények voltak ezek, amelyeken elindult, de mind egy helyre vezettek: a magyar népművészet világához."

Június 5. Környezetvédelmi világnap

1972. június 5-én nyílt meg Stockholmban "Ember és bioszféra" címmel az ENSZ környezetvédelmi világkonferenciája. Az emberi környezettel foglalkozó ENSZ-konferencia ezt a napot határozatában nemzetközi környezetvédelmi nappá nyilvánította.

Ez alkalomból ajánljuk figyelmébe a következő lapokat, melyek olvasótermünkben megtalálhatók:

Állatvilág

Biokultúra

Élet és tudomány

Föld és ég

Kosmos

Környezet és fejlődés

Liget

Modern elixír

Památky a priroda

Balassi Bálint Asztaltársaság

BALASSI BÁLINT NÓGRÁD MEGYEI KÖNYVTÁR, SALGÓTARJÁN

HIDAS JÓZSEF

TALLÓZÁS

Különös íze van
a havat hozó szélnek
faltól -falig járkál
az ódiomos csend
holdvilágos éjjelek
ablakai mögül
emberárnyak figyelnek
üvegszemmel bámulják
a tágas szegénységet
ígéretük tömegéből
néma átkok lobbannak lángra
görnyedt hátú asszonyok
nyomorúságot szülnek
a fosztóképzős valóságba
rest nyugalomba ringat
a hallgatag szegény
álmokat őrlöget a szenvedés
idegsejtek ízekre szedik szét
a porciózott szürke létezését
kakasszóra pirkad a hajnal
gamma sugarak törnek az égre
és visszaverődnek
a tükrös hétköznapiak
feszített
felszínére

HOLDUDVAR

Sötét sarkokból
pókhálós eszmék
lógnak a térbe
denevérek röppályáján
kék lángon lebegnek
a csalárdos lidércek
vén koldusként járkál
az igéző képzelet
alszik a város
holdsugár csókolja
az összebújt lelkek
homlokát

NÁDASDI ANTAL

CSINTALAN CSILLAGOK

Mikor még a Csillagok
Velem is kacérkodtak az égen
Bolondos szívemmel
Csak a hazámért égtem

S most mikor már érzem
Hogy közel'g a Végem
Vad vágyódással őket
Hiába nézem

Mással kacérkodnak
Már régen

EGY KISLÁNY NAPLÓJÁBA

Ifjan
Ezt írtam volna
Naplódba bóknak:
"Szép vagy
Tépnélek marnálak
Éjt s nap"

Ám ma
Így vénen
Ahogy Seherezádé
A Szultánnak:
"Ne ma
Majd holnap"

FŐSZERKESZTŐKNEK

Én inkább
Fekáliát takarítanék
Egy életen át önként
Semminthogy
Főszerkesztőként
Vagy aranykoszorús költőként
Akárcsak egy napig is
Népem hülyítsem
S így szolgáljak ki
Bármiféle Önkényt

ORBÁN GYÖRGY grafikái (1-2. oldal)

Haláltánc

Rajz

-Evelyne! Evelyne! Hol vagy? Gyere vacsorázni! - hallotta ismét nevelőanyja hangját, amely most távolról jött és valószerűtlennek tűnt. Evelyne nem felelt.

Már órák óta a fűben hevert, és nézte a kék eget. Figyelte a tovasuhanó felhőfoszlányok gyors formaváltásait, a sirályok fenséges reptét. Hallgatta a tücskök ciripelését, a madárdalt és a tengerbe lebukni készülő Nap fényének zenéjét, ahogy az átfolyt a bokrokon, és egyre gyengülő erővel, csíkokba rendeződve a fűre hullott.

Elképesztő érzések hatalmába került. Mindez reggel indult és valamikor éjszaka kezdődött. Amikor felébredt a mindennapi dolgok hihetetlenül ismeretlennek, egészen újnak tűntek. Gyermekek lett, egy másfajta gyermek, mint amilyen volt. Rácsodálkozott a világra, mindenre, ami körülvette. Nem tudott betelni a tenger morajával sem, amely most egyszerűen ősi bölcsességeket suttogó titokzatos óriássá változott képzeletében. Elvágódott. Sóvárgása az idő múlásával egyre elviselhetlenebb lett. Foglya lett. A farm felett elhúzó repülőgépek látványától ez az érzése csak fokozódott. Ismeretlen eredetű hangok vibráltak körülötte, melyektől régebben félt volna, és amiket azelőtt nem volt képes hallani. Ez is hirtelen változásának szerves része volt, csak még Evelyne nem tudott róla. A minden neszre felfigyelő, a váratlan hangoktól összerendező lány most csodálattal érzett. A levegő is égette bőrét, de őt most ez sem érdekelte. Boldog kábulatban a múltra emlékezett. Összegzést készített életéről.

- Ugye jó volt gyerekek lenni? - hallotta meg újra a lelkében megszólaló hangot, mely az előbb anyja kiáltásától rettegve elhallgatott. -Végre! - sóhajtott fel Evelyne - Már azt hittem elhagytál! Igen. Nagyon jó volt gyerekek lenni. Csakhogy nem élveztem igazán, mert akkor felnőtt akartam lenni. De most, így visszagondolva, be kell vallanom, hogy jobb volt. Talán mert Alexander is velem volt. Együtt játszottunk a tengerparton. Köveket kerestünk reggeltől estig. Mindig két egyformát akartunk, hogy neki is, nekem is legyen belőle. Sokat kellett járni, keresgélni, amíg meglett a párjuk. Biztosan volt valami jelentősége. Szerinted is szeretted engem Alexander?

-Igen. - válaszolt Evelyne másik éneje -Ő úgy szeretted, ahogyan senki sem tud. A vágyakozásnak, ami benned él végülis ez a lényege. Az emberek legtöbbször a testet, a külső múlandó anyagot szereti. De ez is csak felszín. Egyébként maga sem tudja mit akar. Hiányzik neked az a fajta rajongás, amit Alexander irántad érzett.

-Szeretted! - nézett Evelyne a fölötté emelkedő végtelenre - Mit szerethetnek? A vidámságom? A butaságom? A sejtjeim? Vagy a színdarabot, mit eljátszom nekik? Esetleg a szőke hajam?

-Evelyne! - hasított gondolatai közé újra az anyja hangja - Gyere már! Apád nagyon megharagszik!

Evelyne elakadt. A megszólalni készülő elfutott. Formálódó válasza szétesett.

Csak azért sem válaszolt. Biztonságban érezte magát. A fák és a sűrűn nőtt bokrok eltakarták. Tudta, hogy egyhamar nem találhat rá senki. Akarta is, hogy így legyen.

Csodálatosabb volt nézni a lágyan fölém omló ágakat, beleszagolni a levegőbe, és érezni a tenger sós illatát. De ha teljesíti anyja kérését és visszamegy a házba, szertefoszlik a varázs.

-Neked már a hetes körzetben lenne a helyed! - figyelmeztette a másik éneje Evelynet, mert tudta, ő tudta, hogy közel a leleplezés, hogy nem sok idejük van, és ha most elmegy a lány, elveszíti az oly nehezen megtalált kapcsolatot.

-Ugyan! Az csak álom volt! - legyintett Evelyne, bár lelke mélyén vágyott arra, hogy valóság legyen. - Butaság! Mi alapján hiszem, hogy az a vidék a hetes körzet, mi alapján vélem úgy, hogy én más vagyok, mint a többi? Nem! Ez hülyeség! Inkább beszéljünk arról,

milyen csodálatos volt, amikor hatalmas homokvárakat építettünk! - próbálta elterelni gondolatait. -Azokat Thomas építette. Alexander meg én, csak segítettünk neki. Azután leültünk és vártuk a dagályt. Elkeseredetten küzdöttünk a tengerrel. Azóta sem értem, miért kellett nekünk megvívni azokat az eleve kilátástalan harcokat! Vajon hová lett Alexander? Egyszerűen nyoma veszett. Jól emlékszem arra a napra. Eltűnt a szobájából. Senki sem látta mikor jött ki onnan, pedig Dédi a nappaliban ült.

-Én tudom hol van. Ha velem jönnél, találkozhatnál vele.

-Hogyan mehetnék? És egyáltalán hová? - nevetett fel Evelyne. - Hiszen te bennem élsz! Ejnye! Már máskor is észre vettem, hogy a mesék, a legendák világában maradtál! Te vagy bennem az örök gyerek! Te is hallod ezt a vibrálást? - ütötte fel hirtelen a fejét, mert a halk sisterszó hangok felerősödtek.

-Igen - válaszolt a másik. Hangja tele volt nyugalommal.

-Akkor mondd meg mi ez? - kérte izgatottan a lány.

-Most itt húzódik az a határ, mely mindig máshol tűnik fel a világban, melyen túl más a tér, más az idő, ahol ez a világ véget ér. Te más vagy. Eljöttek érted. Segítenek az utolsó feladatodat teljesíteni. Azután hazavisznek. De ne mondd, hogy butaság!

-De mondom! Naná, hogy mondom! - kacagott Evelyne, de szinte azonnal elkomorult. Eszébe jutott gyerekkora, melynek egy része teljesen kitörölt emlékezetéből. Amikor ez a család rátalált: rongyos és piszkos volt. Testét sebek borították, azt sem tudta hogyan és mikor került az országútra, mint ahogy Alexander sem tudta, akivel véletlenül találkozott. Alexander is egyedül kóborolt. Csak körülbelül tudják, hogy hány éve-

-Olyan jó lenne megérteni a fákat!

-Túl sokat kívánsz! - figyelmeztette a hang. - Elégedj meg azzal, hogy ők értenek téged. Most is értenek, szólítanak, de ők sem segíthetnek, ha te nem akarod. Endékezz! Éjszaka volt egy álmod! Készülnöd kell! Evelyne ekkor ellenkezés nélkül hasra fordult. Fogta naplóját és írni kezdett:

"Alexander jutott az eszembe. A találkozásunk, mely számomra azóta is a születést jelenti, gyermekkorunk és későbbi szerelmünk, melyet elleneztek. Vágyódom utána. Nélküle nem vagyok teljes egész. Gyáva voltam, amikor anya nem engedte, hogy a felesége legyek. Nagyon fájt, amikor búcsú nélkül elment. Elhatároztam, hogy megkeresem. Azt hiszem még nem késtem el. Az élet eltelik, és ami bennünk megmarad csak töredék. Nem jól élünk. A lényeges gondolatokat elfelejtjük, vagy észre sem vesszük. Az emberek a lényegtelennek élnek. Pazarló lények, akik bonyolult dolgokba gabalyodnak. Ami bennük adott, elnyomott. Elfelejtették, hogy a gondolat erős és ..."

Le kellett tennie a tollat, mert írás közben is megpillantotta az egyik fa tövében a homályos, ködszerű foltot. Párás légrétegnek tűnt, mozgott, mintha élne, vagy mintha a föld füstölögne. Látványa, az őszi ködös hajnalokra emlékeztette Evelynet. Éles, fehér villanások cikáztak belsejében és egy perc múltával az embermagasságú folt sötétedni kezdett. Ütemesen tágult és húzódott össze. Evelyne tágra nyílt szemmel, megbabonázva, mozdulatlanul bámulta a furcsa jelenséget, de amikor a folt mélyén kirajzolódott Alexander alakja, felállt és kilépett a térből. Csak a nyitva felejtett napló, a félbeszakított mondat, és a testének nyomait hetekig őrző letiport fű maradt utána.

Ikaros szárnyszegése

Hódolat

GYEREKEKNEK

TUDOD-E?

IPOLYTARNÓC

A csehszlovák határ mellett fekszik Ipolytarnóc. Templomát 1868-ban emeltek, és van néhány műemlék jellegű épülete, pl. az Okolicsány-ház eklektikus épülete, és a volt Schmiedl kúria, ahol most a postahivatal működik.

A falu igazi nevezetessége azonban a Csapásvölgyben található, ahol európai hírű ősnövény és őslatnyomokat fedeztek fel.

Ma már kulturált körülmények között tekinthetjük meg a rendkívüli leleteket. Sétát tehetünk a hajdani tengerpart sávjában, végigjárhatjuk a több, mint 20 millió éves folyópartot. Megérinthetjük a sokmillió évvel ezelőtti felszínt és az ezt elborító vulkáni hamu váltakozó vastagságú rétegeit, benne az egykori növények lenyomataival, elszenesedett maradványaival. Kiépített, jó megvilágítású boltozat alatt látható a kövült ősfenyő, s valóságos itatóhely látványa tárul elénk a bemutatócsarnok alatt. A bemutatás és védelem egyúttal biztosított, a leletek tökéletes fennmaradásával. A leleteket rejtő terület teljesen körbe van kerítve. Látogatni csak helyi túravezetőkkel, nyitvatartási időben lehet.

VIDEOMATINÉ

(gyermekkönyvtár)

5. 15.00 PUNKY BREWSTER (amerikai rajzfilm)

12. 15.00 VADNYUGATI

MACKÓKALAND (rajzfilm)

19. 15.00 HURRÁ!

(rajzfilm-sorozat)

26. 15.00 KÍVÁNCSI FÁNCSI (rajzfilm)

SOROZATAINK

Gondtad volna, hogy csak Európában 450 lepkefaj él? Kíváncsi vagy a tengerpart több, mint 400 növény és állatfajára? De, ha kerti virágokról, termésekről, madarokról, gombákról, emlősállatokról, netán a fákról szeretnél többet tudni, olvasd a FÜRKÉSZ KÖNYVEK-et.

A sorozat tagjait a Gondolat könyvkiadó jelenteti meg, a könyvek kis alakúak, és színes képekkel gazdagon illusztráltak.

A könyvtárban a Búvár zsebkönyvek mellett találod őket, hiszen hasonló jellegűek.

A LUTRA-csereklub hírei

Kedves Cserebere-társak!

Újabb lehetőséggel bővült a játék: megjelent a régi és vadonatúj autócsodákat felvonultató SEBESSÉG-album.

Ezentúl a SEBESSÉG matricáihoz is találhattok cserepartnert. Szeretettel várunk minden Lutra-játszótagot szombatonként 9 órától a gyermekkönyvtárban!

Az izgalmas játék mellett új barátokat is találhattok!

A HÓNAP KÖNYVE

Az ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás

Az iskolai történelemoktatás - a századelő progressziójának nagyjaira hivatkozva - évtizedeken át azt sugallta, hogy a honfoglalás ezredik évfordulóján a budapesti Városligetben megrendezett országos kiállítás pusztán csillogó díszlet volt, amely elfödte az ország gazdasági, politikai nehézségeit, lakosságának szegénységét. Ma már sokkalta árnyaltabb a képünk a századforduló Magyarországról, amelyről tudnivaló, hogy szelíd jólétben, nyugalomban és - nem utolsósorban - a korabeli Európa legfejlettebb technikai, műszaki civilizációja felé haladva élt. És ha csakugyan több vonatkozásban túlzó is volt a milleniumi kiállítás külsőséges pompája, azért omögött egy nagy és erős ország állt, amely minden tekintetben fölzárkózóban volt az Osztrák-Magyar Monarchia legfejlettebb tartományaihoz. Ennek a manapság tudatosuló ténynek forrásértékű dokumentuma a pazar kivitelű album újrakiadása.

A roppant gazdag, kettős tematikájú, párhuzamosan elrendezett fényképanyag a rövid, négy nyelvű kísérszöveggel valószínűen reprezentálja az ország egyes tájait, nevezetesen látnivalóit, azzal a céllal, hogy érzékeltesse: a Kárpát-medence térségében a honfoglalástól eltelt ezer esztendő során mi mindent teremtett a magyarság és a vele élő többi nép. A fölvételek másik része az impozáns kiállítás pavilonjait, termeit veszi rendre számba, amelyeknek egy része (mint a Közlekedési Múzeum, a Múcsarnok, a Vajdahunyad vár) ma is áll, megtestesítve egy letűnt, sokáig alábecsült, mégis valószínű történelmi korszakot, amely szélárnyékos mivoltával adott lehetőséget az addig nem tapasztalt dinamikus fejlődésnek.

Napjainkban az EXPO világkiállítás teszi aktuálissá a kiadványt.

KIÁLLÍTÁS

A Balassi Bálint Asztaltársaság pályázatán első díjat nyert: BAGI ANDRÁS szobraiból és domborműveiből rendezett kiállítás 1991. június 10-től július 5-ig tekinthető meg a Megyei Könyvtár emeleti csarnokában.

A kiállítást megnyitja:

BOBÁLY ATTILA szobrászművész

1991. június 10-én 16 órakor.

A katalógus a megnyitáskor dedikálható.

HÍREK

Mind a megyei, mind a Salgótarján városi önkormányzat új információs lappal kívánja tájékoztatni a lakosságot. A XX. évfolyamába lépett Nógrád Megye Tanácsának Közlönye 1990. 8. számmal megszűnt. Utódlapja az I. évf. 1. számmal indult NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZLÖNYE, mely 500,- Ft évi díjért elő is fizethető.

A Salgótarjáni Polgármesteri Hivatal tájékoztató kiadványa VÁROSHÁZI TUDÓSÍTÁSOK címmel jelent meg. Mindkét kiadvány megtalálható az olvasóteremben.

FIGYELJE A FÉNYÚJSÁGOT!

Felhívjuk minden olvasónk figyelmét, hogy május hónaptól könyvtárunk szolgáltatásairól, rendezvényeiről, kiscsoportok összejöveteleiről, valamint a könyvtárral kapcsolatos mindenféle információról a József Attila Művelődési Központ homlokzatán megjelenő fényújságból is tájékozódhatnak.

Az 1988-tól intézményünkben működő BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG tagjai 1991. április 13-án tartották meg egyesület-alapító közgyűlésüket.

Megtárgyalták és elfogadták az egyesület alapszabályát, valamint a következő hónapok munkaprogramját. Az egyesület vezetősége: Bódi Ildikó elnök, Orbán György alelnök, Galajda Judit titkár.

A MOZART rejtvény IV. fordulójában hanglezte nyertek:

1. Prokai Judit Salgótarján, Nyírfácska út 3. I/7.
2. Mók Mihály Cered, Vörösmarty út 27.
3. Alexyné Galbács Hedvig Salgótarján, Ybl út 43.

KISCSOPORTOK FOGLALKOZÁSAI

OPERABARÁTOK KLUBJA

június 27. 16.30 Program: Verdi: Otello (kiselőadó)

SCI-FI KLUB június 25. 17.00 (előadóterem)

ZENEBARÁT KÖR június 17. 17.45 (kiselőadó)

BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG

június 10. 16.00 Bagi András kiállítása (emelet)

június 21. 16.00 műhelynap (klub)